

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

Кафедра соціології і публічного управління
(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політологія

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва)

спеціальність 054 Соціологія
(шифр і назва)

освітня програма Соціологія управління
(назва освітніх програм спеціальностей)

вид дисципліни спеціальна (фахова); вибіркова
(загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)

форма навчання денна
(денна / заочна/дистанційна)

Харків – 2023 рік

Модульна контрольна робота з курсу «Політологія»

Модульна контрольна робота полягає у самостійній роботі студента в позааудиторний час над отриманими питаннями за темами дисципліни.

Студент виконує письмову контрольну роботу і презентацію по одній з тем, що розкривають специфіку знань з політичної науки:

1. Політика і економіка: принципи взаємодії
2. Політика і релігія: принципи взаємодії
3. Політика і мода: принципи взаємодії
4. Політика і спорт: принципи взаємодії
5. Політика і музика: принципи взаємодії
6. Влада і мораль: принципи взаємодії
7. ЗМІ і влада: принципи взаємодії
8. Мотиви прагнення до влади та підкорення владі.
9. Як може політичний суб'єкт підвищити легітимність своєї влади?
10. Цінності та життя громадян тоталітарних держав
11. Як демократія породжує авторитаризм.
12. Дві сторони демократії.
13. Федерація та унітаризм: порівняльний аналіз;
14. Різновиди та причини збереження сучасних монархічних держав
15. Переваги та недоліки республіканських форм правління
16. Взаємодія третього сектору та муніципальної влади: приклад Вашого регіону;
17. Нові тенденції в еволюції партій
18. Плюси і мінуси багатопартійності.
19. Мажоритарна система виборів: переваги і недоліки
20. Основні переваги пропорційної системи виборів
21. Що значить бути політичним лідером?
22. Лідерство і популізм.
23. Основні складові міжуполітичного лідера
24. Культ особистості і його природа
25. Сучасна еліта і демократія у світі
26. Регіональні особливості політичної культури в Україні.
27. Майданна революція як форма політичної участі.
28. Особливості політичної участі молоді.
29. Порівняльний аналіз політичної участі в країнах Заходу і Сходу.
30. Політична освіта – важливий засіб політичної соціалізації.

У роботі при виконанні цього завдання студент має розкрити наступне:

- визначення поняття;

- з'ясування структури, суб'єктів даного політичного явища, інституту;
 - розкриття специфіки даного виду політичної поведінки (мотивація, ресурси тощо);
 - визначення тенденцій розвитку даного політичного явища, інституту в сучасному світовому або українському суспільстві.
- Друга частина модульної контрольної роботи складається з тестів.

Приклади тестових завдання з курсу

Тема 1. Сутність і роль політики та політології в житті суспільства

1.1. Коли відбулося становлення політичної науки як самостійного наукового напрямку?

- а) у XVII ст.;
- б) у XVIII ст.;
- в) у XIX ст.;
- г) в XX ст.

1.2. Що є предметом політології?

- а) закономірності розвитку природи, суспільства й людського мислення;
- б) закономірності розвитку суспільства як соціальної системи й складових його структурних елементів: особистостей, соціальних спільностей, інститутів;
- в) закономірності становлення, функціонування й зміни політичної влади, розвитку політичного процесу;
- г) закономірності зміни політичних інститутів і норм у процесі еволюції суспільства.

1.3. Яка з нижче перерахованих груп понять представляє основні категорії політології?

- а) власність, гроші, кредит, прибуток, рентабельність;
- б) влада, демократія, електорат, парламент, держава;
- в) суспільство, культура, класи, нації, особистість;
- г) право, закон, норма, стаття.

1.4. Яка з функцій політології допомагає забезпечувати вплив людей і організацій на політичний процес, їхню участь у політичних подіях?

- а) теоретико-пізнавальна;
- б) прогностична;
- в) регулятивна;
- г) аналітична.

1.5. За допомогою якого методу політика вивчається через аналіз діяльності офіційних структур і формальних правил прийняття рішень?

- а) історичного;
- б) соціологічного;
- в) інституціонального;

г) психологічного.

1.6. Який з названих методів необхідно використати для визначення рейтингу провідних політиків?

- а) статистичний;
- б) історичний;
- в) інтерв'ювання;
- г) вивчення документів.

1.7. Прогностична функція політології полягає:

- а) у магічному пророкуванні майбутнього;
- б) у виробленні єдиної ідеології у всіх громадян;
- в) у виробленні здатності раціонально оцінювати політичні процеси;
- г) у залученні індивіда до певної політичної культури.

1.8. Яка функція політичної науки полягає у формуванні певної політичної культури громадян, виробленню політичних знань і навичок політичної участі?

- а) прогностична;
- б) методологічна;
- в) регулятивна;
- г) політичної соціалізації.

1.9. Яку з перерахованих проблем вивчає прикладна політологія?

- а) історія політичних вчень;
- б) теорії політичної влади;
- в) технології виборчих компаній;
- г) теорії держави і права.

1.10. Дайте визначення поняття «методи політології»

Тема 2. Політична влада.

1. Який зв'язок між політикою й владою?

- а) політика – ціль і засіб влади;
- б) влада – ціль і засіб політики;
- в) політика й влада не мають нічого спільного;
- г) політика й влада повністю збігаються.

2. Наука про владу називається:

- а) партіологією;
- б) біхевіоризмом;
- в) кратологією;
- г) ідеократією.

3. Форма правління, при якій політична влада перебуває в руках глави церкви, духовенства називається:

- а) медіакратією;
- б) кратологією;

- в) теократією;
- г) геронтократією.

4. Що таке легітимність влади?

- а) характеристика стабільності влади;
- б) миролюбна зовнішня політика держави;
- в) відповідність дій політичної еліти законам даної держави;
- г) характеристика відносини маси громадян або підданих до влади.

5. Один з типів легітимного панування, що характеризується відношенням до політичного лідера як до вищої надординарної істоти це:

- а) харизматичне панування;
- б) різновид раціонального панування;
- в) легальне панування;
- г) традиційне панування.

6. Що з перерахованого є ознакою падіння легітимності влади?

- а) ріст ступеня примусу;
- б) проведення вільних демократичних виборів;
- в) протистояння між законодавчою й виконавчою гілками влади;
- г) забезпечення високого рівня і якості життя.

7. Що з перерахованого відноситься до засобів легітимізації влади?

- а) заборона політичних партій і незалежної преси;
- б) ріст ступеня примусу;
- в) проведення вільних демократичних виборів;
- г) протистояння між законодавчою й виконавчою гілками влади;

8. Який ресурс влади найбільшою мірою залежить від засобів масової інформації?

- а) інтерес;
- б) розподіл матеріальних благ;
- в) примус;
- г) переконання.

9. До використання якого виду ресурсів варто віднести дії влади, спрямовані на надання різного роду пільг окремим групам населення?

- а) економічних
- б) соціальних;
- в) культурно-інформаційних;
- г) силових.

10. Економічні ресурси влади припускають:

- а) застосування санкцій і використання озброєних формувань:

- б) використання і контролювання матеріальних ресурсів благ;
- в) розподіл позицій на соціальних сходинках;
- г) контроль над науковими знаннями, інформацією і засобами їх розповсюдження.

Тема 3. Політичний режим і політична система

1. Розподіл політичних режимів на демократичні і недемократичні виник:

- а) в епоху античності;
- б) в Середньовіччя;
- в) в епоху Нового часу;
- г) в ХХ ст..

2. Політичний режим, який неможливий без масової бази, без контролю маси над окремим індивідом – це:

- а) демократія;
- б) авторитаризм;
- в) тоталітаризм;
- г) автократія.

3. Яка з перерахованих ознак властива тоталітаризму?

- а) реальне здійснення принципу поділу влади на законодавчу, виконавчу, судову;
- б) надання прав і свобод людині;
- в) вільні вибори;
- г) загальний поліцейський контроль і нагляд.

4. Яка з перерахованих ознак властива демократичному режиму?

- а) реальне здійснення принципу поділу влади на законодавчу, виконавчу, судову;
- б) домінування командних, адміністративних методів здійснення влади;
- в) терор, насильство, примус як методи управління;
- г) політичні права й свободи людини проголошуються, але реально не забезпечуються.

5. Яка з перерахованих ознак властива авторитарному режиму?

- а) реальне здійснення принципу поділу влади на законодавчу, виконавчу, судову;
- б) домінування командних, адміністративних методів здійснення влади;
- в) терор, насильство, примус як методи управління;

г) існування тільки однієї політичної партії;

6. Демократичний режим припускає:

а) підпорядкування меншості більшості;

б) підпорядкування більшості меншості;

в) підпорядкування всього населення владі однієї або декількох осіб;

г) підпорядкування всього населення владі однієї партії.

7. Яка з наведених оцінок не відноситься до демократичних політичних режимів?

а) всі демократичні режими дотримують права людини;

б) всі демократичні режими припускають існування опозиції правлячим партіям;

в) всі демократичні режими характеризуються поділом влади;

г) всі демократичні режими ґрунтуються на президентській формі правління;

8. До елементів політичної системи відносяться:

а) міжнародне співтовариство;

б) законодавчі органи держави;

в) середній клас і маргінальні групи;

г) легітимація політичного устрою.

9. Політичні права й свободи людини проголошуються, але реально не забезпечуються – це характерна ознака:

а) тоталітарного режиму;

б) авторитарного режиму;

в) демократичного режиму;

г) усіх вище названих режимів.

10. Яка із зазначених структур формує норми й правила політичної системи?

а) політичні партії;

б) громадські організації;

в) прокуратура;

г) законодавчі органи.

Контрольні питання з курсу до заліку.

1. Об'єкт та предмет політології.

2. Місцеполітології в системі наукових знань про суспільство.

3. Теоретична та прикладна політологія.

4. Функції політології.

5. Методи політології.

6. Сутність влади: основні теоретичні підходи

7. Структура політичної влади
8. Види влади. Специфіка політичної влади
9. Проблеми легітимності влади
10. Політичний режим: поняття і ознаки
11. Демократичний режим та його характеристика.
12. Поняття та різновиди тоталітаризму.
13. Особливості авторитарного режиму.
14. Особливості політичного режиму України.
15. Сутність та структура політичної системи суспільства.
16. Типи політичних систем.
17. Політична система України.
18. Соціальне призначення, структура та функції держави.
19. Монархія як форма правління.
20. Відмінність парламентської монархії від абсолютної.
21. Республіка як форма правління.
22. Відмінність президентської республіки від парламентської.
23. Особливості парламентсько-президентської форми республіки.
24. Унітарна держава як форма державного устрою.
25. Федерація: ознаки та принципи організації.
26. Україна: особливості політичного правління та державного устрою.
27. Ознаки та функції політичних партій.
28. Класифікація політичних партій.
29. Типологія партійних систем.
30. Особливості та передумови встановлення багатопартійності в Україні.
31. Соціальні функції й види виборів.
32. Принципи виборів.
33. Типи виборчих систем.
34. Виборча система України.
35. Поняття політичної культури і її структурні елементи.
36. Типологія політичної культури.
37. Шляхи формування політичної культури.
38. Особливості політичної культури України.
39. Політична участь.
40. Політичне відчуження особистості і причини його виникнення.
41. Політична соціалізація.
42. Природа і сутність лідерства.
43. Роль та функції політичного лідерства в суспільстві.
44. Походження політичної еліти і її роль у суспільстві.
45. Політична еліта: структура і системи відбору.
46. Проблеми формування політичної еліти в Україні.
47. Зовнішня політика держави: функції, цілі, засоби.
48. Міжнародні відносини: поняття, суб'єкти, форми й принципи.
49. Сучасні тенденції розвитку міжнародних відносин.
50. Україна в сучасному геополітичному просторі.